

בית משפט השלום בירושלים

ת"א 23841-04-24 סלם נ' חיים

בפני כבוד השופטת הבכירה מרים קסלסי

תובע

מיכאל סלם

באמצעות עו"ד אנר דרשב

נגד

נתבע

דניאל חיים

באמצעות עו"ד אהב כהן

פסק דין

- 1 עסקינן בתביעת לשון הרע.
- 2 1. התובע עורך דין ותיק. הנתבע הוא בנו של לקוח של התובע. התובע טיפל במשך שנים רבות
- 3 בהעברת זכויות בנכס מקרקעין (בית פרטי בבית שמש) מהמנוחה ליורשיה ומהם לאביו של
- 4 הנתבע, בהתאם להסכמה בין היורשים. בנכס מחזיק הנתבע ומנהל שם מספרה. הטיפול
- 5 ארך זמן רב, לטענת התובע, מסיבות שאינן קשורות בו (היורשים חזרו בהם, הוגשה תביעה
- 6 לסעד הצהרתי, חתימות על מסמכי העברה התעכבו ואישור לטאבו פג תוקפו). לטענת אביו
- 7 של הנתבע העיכובים הללו גרמו לעיכוב של שנים ספורות ובוודאי שלא הצדיקו טיפול בן
- 8 12 שנים. אביו של הנתבע היה מאוכזב מהשירות, אך לא התלונן והמתין בסבלנות.
- 9
- 10 2. ביום 28.8.22 הנתבע התקשר לתובע וכנראה ביקש לברר היכן הדברים עומדים, יתכן
- 11 שבפנייתו רצה לבדוק ייצוג בענין נוסף שקשור לנכס (שני הצדדים אינם זוכרים את הדברים
- 12 המדויקים שנאמרו אלא את רוח הדברים). התובע סירב למסור לנתבע מידע, באשר הוא
- 13 אינו הלקוח, כי אם אביו. השיחה התקיימה בטונים לא נעימים. התובע טען כי הסביר
- 14 לנתבע בצורה אדיבה שאינו יכול למסור לנתבע פרטים (בשל חסיון לקוח), ואילו הנתבע
- 15 טען כי התובע אמר לו: "מי אתה בכלל, אל תתקשר אלי לפה, אתה לא לקוח שלי ואני לא
- 16 חייב לתת לך מידע".
- 17
- 18 3. הנתבע התרגז ועוד באותו היום רשם במרשתת בדף שנפתח בגוגל, ובו ניתן לרשום ביקורות
- 19 על התובע כעורך דין, ורשם שם: "אפס שירות גועל נפש".
- 20
- 21 4. למחרת הנתבע רשם לתובע הודעת ווטסאפ שבו כתב כך: "שמע אתה חתיכת יצור בלי
- 22 טיפת כבוד בלי טיפת שירות מי אתה בכלל אתה חושב שאתה עושה טובה למישהו? אני
- 23 אקח עורך דין אחר יש מיליונים תן גז סלאמת". התובע חסם באופן מידי את מס' הטלפון
- 24 שממנו נשלחה ההודעה ואשר לא היה מזוהה אצלו.

בית משפט השלום בירושלים

ת"א 24-04-23841 סלם נ' חיים

5. 1 לטענת התובע, הוא לא היה מודע לפרסום במרשתת, אלא לאחר שמישהו מלקוחותיו הסב
2 תשומת לבו שישנן ביקורות באינטרנט (הוא לא ידע לומר אם נאמר לו שהביקורות שליליות
3 או חיוביות, אלא התוודע לעצם קיומן). צילום המסך ובו הפרסום צורף מלמד על כך
4 שהתובע התוודע לו לכאורה שנה לאחר הפרסום.
5
6. 6 אף ששמו המלא של הנתבע מופיע בפרסום, התובע טען כי לא הכיר את בנו של לקוחו, ולא
7 את העובדה שבנכס מתנהלת מספרה, הוא התקשה לאתרו, עד שמצא פרסום של הנתבע
8 ומספרה שהוא מקיים בכתובת שהיתה מוכרת לו – היא כתובת הנכס שבו הוא מטפל עבור
9 אביו של הנתבע.
10
7. 11 ביום 20.2.24, כשנה וחצי לאחר הפרסום, שלח ב"כ התובע מכתב התראה לנתבע בו דרש
12 50,000 ₪ פיצוי והסרת הפרסום בתוך 24 שעות.
13
8. 14 מיד עם קבלת המכתב הסיר הנתבע את הפרסום והתקשר לבא כוח התובע והודיעו על כך,
15 ברם דרישת הפיצוי נותרה בעינה.
16
9. 17 אביו של הנתבע הגיע למשרד התובע, התנצל בשם הנתבע (נישק לו את ידו, כמנהג
18 המבוגרים), ביקש להגיע למחרת היום עם בנו שיתנצל, ברם התובע סירב להגעת הנתבע.
19 אף על פי כן, למחרת היום הגיעו הנתבע ואביו למשרד התובע, וזה האחרון גירש את הנתבע
20 ממשרדו ואיים בהזמנת משטרה.
21
10. 22 התובע הגיש תביעה לפיצוי ללא הוכחת נזק, בהתאם לחוק איסור לשון הרע תשכ"ה-1965
23 ש בגובה הסכום המקסימאלי הקבוע בו (לאחר הצמדה), בסך של 80,000 ₪.
24
11. 25 הנתבע טוען כי הייתה זו זכותו להביע דעתו אודות השירות שקיבל מהתובע, קרי; סירובו
26 לדבר עמו. עוד טען להגנת "אמת דיברתי".
27

דיון והכרעה

לשון הרע

12. 30 אין מחלוקת כי דבריו של הנתבע "אפס שירות גועל נפש" בנוגע לתפקודו של עורך דין,
31 עונים על הגדרת לשון הרע שבסעיף 1 (3) לחוק איסור לשון הרע, באשר אמרה זו עלולה
32 לפגוע במשלח ידו, במיוחד כאשר שירות ויחס אישי הם מרכיב משמעותי בשירות המשפטי
33 שניתן ע"י עורכי הדין. אין מחלוקת כי פרסום במרחב הווירטואלי, באינטרנט, עונה על
34 הגדרת "פרסום" כאמור בסעיף 2(ב)(2) לחוק.

בית משפט השלום בירושלים

ת"א 24-04-23841 סלם נ' חיים

13. על הייחודיות של המרחב הוירטואלי ויישום דיני לשון הרע על דברים שנכתבים שם, ראו
 רע"א 4447/07 רמי מור נ' ברק אי. טי. סי. (1995) החברה לשירותי בזק
 בינלאומיים בע"מ (25.3.10).

נשאלת אם כן השאלה, האם עומדת לנתבע אחת מהגנות המנויות בחוק שתפטור אותו
 מעולה של תביעה זו.

הדין הנוהג בנוגע להבעת דעה ויישומו

14. סעיף 15 לחוק איסור לשון הרע מאפשר הגנה מפני תביעת לשון הרע, למי שפרסם הדברים
 בתום לב באחת מהנסיבות המפורטות בסעיף, ביניהן: ס"ק (4): "הפרסום היה הבעת דעה
 על התנהגות הנפגע בתפקיד שיפוטי, רשמי או ציבורי בשירות ציבורי או בקשר לענין
 ציבורי, או על אופיו, עברו, מעשיו או דעותיו של הנפגע במידה שהם נתגלו באותה
 התנהגות". התובע מציע שירות משפטי לציבור, וגם אם אינו דמות ציבורית קלאסית,
 הרי שקיים ענין ציבורי בפרסום ביקורת על פועלו ועל עיסוקו. (השוו לת"א (שלום ת"א)
 19072/08 ד"ר כנען דוד נ' וואלה תקשורת בע"מ (4.7.10), שם דובר בוטרנר
 והנתבע פרסם בפורום חתולים תחת הכותרת "אזהרה ממרפאה וטרינרית-חווייה
 אישית". התביעה נדחתה בשל חשיבות השיח הצרכני).

15. סעיף 16 (א) קובע שאם הנתבע הוכיח "שעשה את הפרסום באחרת מהנסיבות האמורות
 בסעיף 15 ושהפרסום לא חרג מתחום הסביר באותן נסיבות, חזקה עליו שעשה את
 הפרסום בתום לב".

16. בענייננו, הנתבע סבר בתום לב כי בתור בנו של הלקוח הותיק, ומי שמתגורר בנכס ובעל
 אינטרס בו, הוא זכאי לקבל שירות מהתובע, לאפשרות שזה הלך הרוח של אדם מן הישוב,
 שאינו מעורה בדיני חסיון לקוח, הסכים גם בא כוח התובע בסיכומיו, ולכן משסירב התובע
 לתת לו שירות, מסיבה לכאורה מוצדקת, ובהנחה שהתובע נשאר אדיב והנתבע הוא זה
 שהתלהם (עצבנותו ותוקפנותו בדיון תומכות בכך), עדיין זכותו של הנתבע להביע את דעתו
 הסובייקטיבית בנוגע לשירות שקיבל. גם סירוב לתת שירות, הוא שירות, וכן רשאי להביע
 את סלידתו האישית מהתנהגותו זו של התובע כלפיו.

17. "חירותו של כל אדם לומר את דברו, להביע מחשבות ואף להטיח ביקורת קשה בלשון
 בוטה, חריפה ואף מתלהמת, כלל אינה שנויה במחלוקת". ראו דברי כב' השופטת ע. ארבל
 ברע"א 10520/03 בן גביר נ' דנקנר (12.11.2006). עוד נאמר בפסק הדין, כי לזכות להביע

בית משפט השלום בירושלים

ת"א 24-04-23841 סלם נ' חיים

דעה יש זיקה חזקה לזכות למימוש עצמי ולהגנה על האוטונומיה של הפרט, שכן הבעות
דעה מתייחדות בכך שהן נושאות עמן את החותם האישי של אומרו, ולכן גם אם הדעה
יכולה לפגוע בשם הטוב, הרי שפגיעתה המסתברת בשם הטוב תהיה בדרך כלל פחותה,
ואוסיף ואומר, כי על אחת כמה וכמה כאשר מדובר בתגובה כמו זו של הנתבע. הציבור למד
לתת משקל נמוך לתגובות כאלו, כמו ל"טוקבקים", מה עוד שבאתר אחר נכתבו שלוש
ביקורות חיוביות ואחת ניטרלית.

18. בר"ע (מחוזי חי') 850/06 מור נ' ברק אי. טי. סי. (1995) החברה לשירותי בזק
בינלאומיים בע"מ (2207), הביע כב' השופט י. עמית כתוארו אז את עמדתו לפיה
הבעת דעה באינטרנט לגבי טיב השירות או הטיפול שניתן על ידי המבקש
(התנסייתי בטיפולו בבעיה אחרת והתאכזבתי קשות.. אני נפגעי מהיחס שלו
ומהטיפול בפרט..") אינם מעלים "סיכוי טוב לתביעה" מאחר ועל פניו מדובר
בדובר בהתבטאות חד פעמית של לקוח/ה מאוכזב/ת שאיננה עוצמתית או בעלת
מטען שלילי במיוחד (שם נדונה בקשה לחשוף את זהותו של המפרסם).

19. אשר על כן, אני קובעת כי קמה לנתבע הגנה של "הבעת דעה". בכל הנוגע ל"אמת
דיברתי", הרי משלא מדובר בעובדות אלא בהערכה סובייקטיבית כיצד צריך להינתן שירות,
גם מול מי שאינו לקוח שלך, הרי שיקשה ליישם הגנה זו על נסיבות המקרה.

20. אציין כי גם אם לא הייתה עומדת לנתבע הגנה, הרי שהסרת הפרסום באופן מידי כשנדרש,
רצונו להתנצל שנתקל בסירוב מוחלט, הסבירות שבפועל לא נגרם נזק, אף שהיה עלול
להיגרם (שמו הטוב של עורך הדין עובר מפה לאוזן, ומושפע פחות מביקורת שלילית אחת),
כל אלו היו מביאים לפיצוי בסכום נמוך מאוד שלא היה עולה על 3,000 ₪ שהוא רחוק עד
מאוד מהסכום המקסימאלי הנתבע ומסכומי הפיצוי שנפסקים בפועל, מה שמטיל ספק
בכדאיות הגשת תביעה מעין זו, במיוחד בהיות התובע עורך דין, שהרי בעצם הגשת התביעה
ומתן פסק דין, יש כדי להעלות מחדש פרסום ישן נושן.

בית משפט השלום בירושלים

ת"א 24-04-23841 סלם נ' חיים

לסיכום

1

2

3

4 21. אני דוחה את התביעה ומחייבת את התובע לשאת בהוצאות הנתבע בסך 8,000 ₪ בצרוף

5 מע"מ, בהתאם לתעריף המינימאלי המומלץ של לשכת עורכי הדין. לא מצאתי עילה

6 להפחית מהתעריף המומלץ, וגם לא להוסיף עליו, בהינתן שהתקיימו שתי ישיבות בלבד.

7 הסכום יישא ריבית שקלית מהיום ועד התשלום בפועל.

8

9

10

11 ניתן היום, ו' תמוז תשפ"ה, 02 יולי 2025, בהעדר הצדדים.

12

מרים קסלסי, שופטת בכירה

13

14

